

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH DLA MIASTA KONINA NA 2014 ROK

*"... profilaktyka to proces, który wspiera człowieka
w prawidłowym rozwoju i zdrowym życiu ..." Z.B. Gaś*

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów tego zjawiska oraz społecznych i ekonomicznych kosztów, jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa. Uzależnienie od alkoholu jest śmiertelną chorobą. Jedynym sposobem na uratowanie życia alkoholika jest abstynencja i zapobieganie nawrotom picia. Alarmujące dane na temat wzrostu spożycia alkoholu wśród młodzieży i znacznego obniżenia wieku inicjacji alkoholowej, poszerzenie problematyki związanej z alkoholizmem o zagadnienie przemocy w rodzinie, chorób wywołanych alkoholem, szkód powodowanych przez pijaną młodzież, a także ogólne przyzwolenie społeczne na spożywanie alkoholu przez młodych ludzi i nie tylko powoduje, że coraz więcej miejsca w edukacji społeczeństwa powinna zajmować z jednej strony profilaktyka alkoholowa, z drugiej zaś pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Spożycie alkoholu w Polsce od wielu lat utrzymuje się na wysokim poziomie. Jesienią 2012 roku, na zlecenie Miasta Konin, Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie przeprowadziło badania ankietowe i przygotowało *Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych* dla Konina.

Badaniu zostało poddanych:

- 100 dorosłych mieszkańców miasta (72% kobiet i 27% mężczyzn),
- 1141 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych,
- 27 pracowników punktów sprzedaży alkoholu.

Z badań wynika, że alkohol stanowi znaczący problem w życiu mieszkańców Konina.

W ciągu trzech ostatnich tygodni przed badaniem alkohol piło 66% spośród 100 dorosłych mieszkańców miasta, a w ciągu ostatniego tygodnia 43%. Wśród badanych było 10% abstynentów lub osób, które nie używały alkoholu w ciągu ostatnich kilku lat. 4% badanych deklарowało, że nie pije dłużej niż 3 miesiące. 20% deklарowało, że ostatni kontakt z alkoholem miało w okresie od jednego do trzech miesięcy wstecz. Wyniki badań dorosłych mieszkańców Konina są podobne do uzyskiwanych w badaniach ogólnopolskich. Mieszkańcy Konina wskazali alkoholizm jako jeden z głównych problemów społecznych miasta. Zdaniem 32% badanych mieszkańców Konina, spożycie alkoholu zdecydowanie wzrosło na przestrzeni ostatnich 10 lat, przy czym dotyczy to zarówno pijących dorosłych, jak i ludzi młodych. 43% uważa, że sytuacja jest taka sama od wielu lat i nie dają się zauważyć żadne istotne zmiany. 24% respondentów uznało, że spożycie alkoholu na przestrzeni ostatniej dekady znacznie zmalało.

Koninianie najczęściej piją piwo (59%), następnie wino (38%) i drinki (38%), wódka (6%) (tu trzeba przypomnieć, że 72% badanych osób dorosłych stanowiły kobiety).

Wyniki badań wskazują, że część mieszkańców miasta ulega stereotypom związanym z piciem alkoholu. Spośród badanych 47% potwierdza fakt, iż alkohol zawarty w piwie jest tak samo szkodliwy jak ten zawarty w wódce i innych wyżej procentowych alkoholach, 23% uważa jednak, że alkohol zawarty w piwie jest mniej szkodliwy niż w innych napojach alkoholowych. Kolejne 30% nie ma w tym temacie zdania. Jest to niepokojący wynik jeśli weźmiemy pod uwagę popularność piwa wśród mieszkańców Konina.

Badani byli dość radykalni w opiniach na temat dostępności alkoholu. 21% chciałoby przesunąć dolną granicę wiekową dostępności alkoholu do 21 roku życia. 90% badanych uważa, że alkohol jest towarem szczególnym, stąd dostęp do niego powinien być ograniczony i kontrolowany. Niepokojącym jest jednak fakt, że 10% mieszkańców Konina uważa, że alkohol jest takim samym towarem jak każdy inny i powinien podlegać tylko regułom wolnego rynku. To niebezpieczne przekonanie, biorąc pod uwagę koszty, jakie niesie ze sobą nadużywanie alkoholu.

Według wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) *"alkohol jest specyficznym, odmiennym od innych produktów towarem i nie może być traktowany tak samo jak inne dobra z uwagi na szkody związane z jego używaniem"*.

Zgodnie z *Raportem o stanie zdrowia na świecie WHO*, alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 różnych rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem. Corocznie, z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio piciem alkoholu. Obok palenia tytoniu, nieodpowiedniej diety i braku aktywności fizycznej, alkohol jest jedną z przyczyn chorób układu krążenia, nowotworów, cukrzycy, czy chorób płuc, marskości wątroby lub zatruc. Nie sposób wymieniść wszystkich szkód, jakie powoduje nadużywanie alkoholu, wspomniano już o zdrowotnej degradacji pijących, ale należy również wspomnieć o szkodach społecznych takich jak: przestępstwa, wypadki drogowe, przemoc, rozpad rodzin.

Z ogólnopolskich badań wynika, że 800 tysięcy Polaków jest uzależnionych od alkoholu a kolejne 2,5 miliona pije ryzykownie, szkodliwie. Niektóre badania dotyczące uzależnień pokazują, że 75% alkoholików, to wbrew stereotypom, wcale nie osoby o niskim statusie społecznym.

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które diagnozuje się w oparciu o Międzynarodową Klasyfikację Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów. Rozmiary szkód powodowanych przez alkohol mogą być zmniejszone poprzez skuteczną politykę wobec niego i problemów z nim związanych.

Przeciwdziałanie alkoholizmowi powinno być prowadzone przede wszystkim na szczeblu lokalnym. Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, gmina ma obowiązek tworzenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, corocznie uchwalanego przez radę gminy. Powyższa ustawa reguluje również zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Dokument opisuje funkcjonowanie rynku napojów alkoholowych, określa postępowanie wobec osób nadużywających alkoholu, podstawy leczenia odwykowego, reguluje dziedzinę promocji i reklamy napojów alkoholowych.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Konina na 2014 rok. wpisuje się w podstawowe założenia polityki państwa wobec alkoholu oraz Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 - 2015, jest też integralną częścią oraz uszczegółowieniem lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Na terenie naszego miasta funkcjonuje wiele podmiotów, które zgodnie z założeniami statutowymi podejmują działania z zakresu profilaktyki, edukacji i terapii uzależnień. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Konina na 2014 r. zakłada wykorzystanie wiedzy i doświadczenia tych podmiotów poprzez ich uczestnictwo w realizacji Programu.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE MIASTA KONINA

1. Charakterystyka miasta Konina

Miasto Konin liczy **78 095** mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży (w przedziale wiekowym 0 - 18 lat) – 12 972 osoby (stan na 28.12.2012 r.)

2. Dystrybucja alkoholu na terenie Konina

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przekazuje gminie uprawnienia do ustalania liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz ich usytuowania na terenie gminy.

- a) Ilość wydanych zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych, stan na dzień 30.09.2012 r.:
 - 269 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu w tym piwo, z tego 177 w detalu i 92 w gastronomii,
 - 192 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa), z tego 149 w detalu i 43 w gastronomii,
 - 199 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu z tego 154 w detalu i 45 w gastronomii,
- b) Na terenie Konina funkcjonują 294 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:
 - 194 w detalu,
 - 100 w gastronomii.

3. Alkoholizm, bezdomność

Alkoholizm jest chorobą, która trwa przez całe życie i może być niezwykle uciążliwa. Wielu osobom, które borykają się z tym problemem wydaje się, że jest to wyłącznie ich sprawa i to oni decydują o swoich losach, nikomu przecież nie wyrządzają tym krzywdy. Sytuacja wygląda jednak zupełnie inaczej. Osoba uzależniona wpływa negatywnie na całe swoje otoczenie, a przede wszystkim bliskie osoby.

Osiowym objawem uzależnienia jest utrata /upośledzenie/ kontroli nad ilością i częstotliwością wypijanego alkoholu. Osoba uzależniona od alkoholu doznaje szkód we

wszystkich obszarach funkcjonowania: zdrowotnym, społecznym, rodzinnym, ekonomicznym i każdym innym. Problemy alkoholowe występują na różnych poziomach zaawansowania, od łagodnych do takich, które zagrażają życiu. Można zatrzymać rozwój uzależnienia i zminimalizować jego skutki jeżeli osoba uzależniona podejmie systematyczną terapię. Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych. Obejmują one swoim zasięgiem także członków rodzin, osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika. Życie w rodzinie, w której ktoś nadużywa alkoholu łączy się ze stanem ciągłego napięcia i przeciążenia emocjonalnego. Wśród domowników pojawia się lęk, strach, smutek, gniew oraz wiele innych negatywnych emocji. W psychologii taki stan nazywamy współuzależnieniem. Z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym istotne jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny.

Wśród różnorodnych systemów społecznego oparcia szczególną rolę odgrywają grupy samopomocowe. Uzyskiwane tam wsparcie umożliwia lepsze funkcjonowanie w życiu i radzenie sobie z trudnymi sytuacjami. Ruch samopomocowy stanowi poważne wsparcie dla działań służby zdrowia, a najlepsze efekty terapeutyczne osiąga się poprzez integrację oddziaływań profesjonalnych z elementami praktycznych doświadczeń i ideologii samopomocowej. Na terenie Konina prężnie działa wspólnota Anonimowych Alkoholików (jest 14 grup AA i tworzą się dwie kolejne), Klub Pacjenta przy Oddziale Leczenia Uzależnień pełniący rolę Klubu Abstynenta oraz Konińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Szansa”.

Szkody, których w wyniku picia doznaje osoba uzależniona dotyczą wszystkich sfer jej funkcjonowania.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia grupowa i indywidualna. Czas potrzebny do przeprowadzenia skutecznej terapii określa się na okres 12 do 24 miesięcy. Podstawowymi celami terapii jest:

- uzyskanie trwałej abstynencji,
- poprawa zdrowia psychicznego,
- nabycie umiejętności zapobiegania nawrotom picia,
- nabycie umiejętności rozwiązywania problemów emocjonalnych,
- zwiększenie szansy na rozwój osobisty osoby uzależnionej.

Konin dysponuje sześcioma placówkami terapii uzależnień, jedną stacjonarną i pięcioma ambulatoryjnymi.

W **Oddziale Leczenia Uzależnień** Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego przy ul. Wyszyńskiego 1, w 2012 roku leczyło się 101 mieszkańców Konina uzależnionych od alkoholu.

W **Poradni Leczenia Uzależnień** Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego przy ul. Wyszyńskiego 1 w 2012 r. leczyło się 294 mieszkańców Konina z rozpoznaniem „zespół zależności alkoholowej”. Poradnia jest czynna w godzinach dogodnych również dla osób pracujących /trzy razy w tygodniu do godziny 20:00, dwa razy w tygodniu do godziny 18:00/. Oferta Oddziału: siedmiodniowy program podstawowej psychoterapii uzależnienia. Przy Oddziale funkcjonuje Klub Pacjenta, którego formuła jest otwarta tzn. w sobotnich spotkaniach mogą brać udział zarówno byli pacjenci Oddziału, jak i inni zdrowiejący alkoholicy.

Oferta Poradni: podstawowy i zaawansowany program psychoterapii uzależnienia. Podstawowy program terapii jest także realizowany w **Oddziale Dziennym**.

Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień oraz Poradnia Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych przy ul. Wojska Polskiego 33 jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 20:00. Osoby uzależnione mogą odbyć podstawowy program terapii w systemie ambulatoryjnym lub w **Oddziale Dziennym**.

Poradnie oferują też zaawansowany etap psychoterapii uzależnienia. Z tej oferty korzystają zarówno pacjenci poradni, jak i ci, którzy odbyli podstawowy program terapii w placówkach stacjonarnych.

W roku 2012 z powodu uzależnienia od alkoholu w placówce przy ul. Wojska Polskiego leczyło się 491 osób.

Poradnia Terapii Uzależnień przy ul. Chopina 23 a, oferuje pełen program terapii uzależnienia i jest czynna w godzinach od 8:00 do 20:00. W 2012 roku w tej placówce leczyło się 455 osób uzależnionych od alkoholu.

Od stycznia 2012 roku działa w Koninie kolejna poradnia leczenia uzależnień przy ul. Powstańców Styczniowych 2.

Trzeba w tym miejscu zaznaczyć, że ten sam pacjent może w ciągu jednego roku trafić do dwóch czy nawet trzech poradni – alkoholik, który złamał abstynencję w trakcie terapii często wstydzi się wrócić na leczenie do tej samej placówki.

Leczenie odwykowe w Polsce jest z zasady dobrowolne, jednak zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości **Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** może inicjować procedurę sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego.

Procedura ta ma zastosowanie zwłaszcza wobec osób, które:

- powodują rozkład życia rodzinnego,
- demoralizują małoletnich,
- systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny.

W ostatnich latach do Komisji przy Urzędzie Miejskim w Koninie wpłynęła niżej wymieniona liczba wniosków:

	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok
Liczba wniosków ogółem	183	315	296	291	301	244 wobec 195 osób
W tym skierowanych do Sądu Rejonowego	10	10	15	8	12	17

Zespół interwencyjno – motywujący Komisji przede wszystkim motywuje do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego, a następnie monitoruje przebieg terapii /osoba uzależniona dostarcza zaświadczenie o leczeniu lub Komisja kontaktuje się z rodziną/. Wnioski do sądu kieruje się wówczas, gdy nie udaje się zmotywować osoby uzależnionej do dobrowolnego leczenia się lub gdy nie zgłasza się ona na posiedzenia Komisji. Istotną częścią pracy Komisji są rozmowy z rodzinami osób nadużywających alkoholu, służy to nie tylko zebraniu informacji, ale też motywowaniu do terapii własnej, ponieważ konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być tzw. współuzależnienie. Jest to szkodliwy sposób przystosowania się, który utrudnia optymalne funkcjonowanie i znacząco ogranicza umiejętność realistycznej oceny sytuacji i tym samym możliwości rozwiązywania problemów, zarówno osobistych, jak i całej rodziny. Osoby współuzależnione często nie zdają sobie sprawy z tego zaburzenia, obierają pewne schematy funkcjonowania. Są to nieudane próby zmiany sytuacji, które polegają między innymi na nadopiekuńczości,

kontrolowaniu osoby pijącej, wpływaniu na jej zachowanie. Z drugiej strony osoby te podejmują nieudane próby wycofania się z sytuacji np. demonstracyjne odejścia, ucieczki. Wreszcie w końcowej fazie obierają negatywne sposoby przystosowania się do sytuacji. Ten etap polega na wzięciu na siebie całej odpowiedzialności, zaniedbywaniu własnych potrzeb oraz izolowaniu się od innych. Współzależnienie jest zaburzeniem bardzo poważnym i niebezpiecznym. Mimo, iż nie zostało wpisane przez Światową Organizację Zdrowia do Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów, wielu specjalistów zajmujących się terapią problemów alkoholowych jest zgodnych, że można wyróżnić szereg ściśle określonych objawów, które pozwalają na rozpoznanie u osoby badanej zespołu zaburzeń, określanego mianem współzależnienia. Nie wolno go bagatelizować, a pierwszym krokiem do poprawy sytuacji jest uświadomienie sobie istnienia problemu. Warto skorzystać z terapii, ponieważ tak samo jak z alkoholizmem, bardzo ciężko samemu poradzić sobie z współzależnieniem.

Procedurę sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego inicjuje również Prokuratura Rejonowa.

W działalność promującą postawy abstynenckie i trzeźwość na terenie Konina angażują się księża katolicy oraz przedstawiciele innych kościołów i związków wyznaniowych. Wiele grup AA otrzymuje lokal i wsparcie dla swoich działań ze strony parafii katolickich. We wrześniu 2010 r. w parafii św. Wojciecha zainicjowano konferencje z mszą dla osób uzależnionych i ich bliskich – w czasie mszy tzw. świadectwo dawały i później prowadziły konferencję osoby znane publicznie, będące jednocześnie członkami wspólnoty AA. Formuła tych spotkań cały czas ewoluuje i aktualnie nosi nazwę „Trzeźwienie przez kulturę”, a zapraszani są na nie także ci przedstawiciele świata kultury, którzy sami nie będąc uzależnionymi - angażują się w działania trzeźwościowe.

Konsekwencją uzależnienia od alkoholu bardzo często jest bezdomność. Polski Czerwony Krzyż, na zlecenie Miasta Konin, prowadzi schronisko i noclegownię dla bezdomnych. 61 osób bezdomnych może skorzystać z usług placówki /w czasie zimy liczba miejsc może być zwiększona do 71/. Na terenie noclegowni i schroniska obowiązuje bezwzględny zakaz spożywania alkoholu, osoby nietrzeźwe nie mogą skorzystać z tej formy pomocy. Osoby pijące na terenie schroniska są z niego wydalane. Mogą być przyjęte ponownie dopiero po odbyciu terapii uzależnienia. W ten sposób znacząca liczba bezdomnych, uzależnionych od alkoholu została zmotywowana do podjęcia leczenia i abstynencji.

Schronisko udziela również doraźnej pomocy osobom bezdomnym, nieprzebywającym na jego terenie w formie możliwości skorzystania z kąpieli, żywności, odzieży, środków czystości i opatrunkowych, czasem leków.

Używanie alkoholu w Polsce, podobnie jak we wszystkich krajach europejskich, związane jest z przestępczością, o czym świadczą policyjne statystyki. Dominującą kategorią zarejestrowanych czynów karalnych w mieście Koninie, popełnionych pod wpływem alkoholu, było prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości. W 2011 r. zarejestrowano 322 takie przypadki. Inne przestępstwa dokonane pod wpływem alkoholu to: kradzież z włamaniem - 267 przypadków, kradzież mienia - 363 przypadki, uszkodzenie mienia – 250 przypadków (dane pochodzą z Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych).

W 2012 roku funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Koninie ujawnili 2190 przypadków spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych / w 2011 roku – 2335 przypadków/. Nałożono 2143 mandaty karne, skierowano 26 wniosków do sądu oraz

zastosowano 21 pouczeń wobec osób spożywających napoje alkoholowe w miejscach publicznych.

4. Przemoc domowa i inne zaburzenia życia rodzinnego

Alkoholizm w rodzinie to choroba wszystkich jej członków. Rodzina to swego rodzaju system, gdy szwankuje jedno z jego ogniw ma to wpływ na pozostałe. Wśród uzależnionych od alkoholu przeważają mężczyźni, jednak coraz częściej, pod wpływem licznych stresów i frustracji, ale też powszechnych wzorców zachowań, obyczajów i z innych powodów - do kieliszka zaglądną kobiety i młodzież. Skutkiem nadużywania alkoholu jest często stosowanie przemocy wobec domowników – przemoc domowa. W Polsce, w rodzinach z problemem alkoholowym, żyje około 3 do 4 milionów osób. Badania żon alkoholików wskazują, że blisko 80% kobiet oraz ich dzieci doświadcza przemocy ze strony swojego męża lub partnera. Najwięcej przestępstw przeciwko rodzinie dokonywanych jest pod wpływem alkoholu. Stosownie do definicji przyjętej przez polskich specjalistów, przemoc w rodzinie to:

- działanie lub zaniechanie podjęte w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym,
- z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi sił lub władzy,
- godzące w ich prawa i dobra osobiste, a w szczególności w życie i zdrowie (fizyczne czy psychiczne),
- powodujące u nich szkody lub cierpienie.

Badania wykazują, że zjawisko przemocy domowej nieustannie się nasila. Między nadużywaniem alkoholu a przemocą istnieje dwukierunkowy związek. Alkohol może wzbudzać agresję lub zachowania przemocowe przez zakłócanie normalnej pracy mózgu.

Według danych szacunkowych w Polsce żyje około 2 mln dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym, z tego 500 tys. znajduje się w dramatycznej sytuacji zagrażającej ich zdrowiu i życiu. Jeśli w rodzinie dochodzi do przemocy, to prawie zawsze uczestniczą w tych zdarzeniach dzieci. Nawet jeśli nie są bite, to i tak zdarzenia te mają ogromny wpływ na ich życie – dzieci świadkowie przemocy są także jej ofiarami. Często w dorosłym życiu odwzorowują poznany w domu rodzinnym model zachowań. Przemoc, nawet jeśli bezpośrednio nie dotyka dzieci, może je skrzywdzić na całe życie. Z danych policyjnych wynika, że w 2009 r. zanotowano w Koninie 904 przypadki przemocy w rodzinie, której świadkami było 389 dzieci. W 2010 r. liczba interwencji policyjnych wynosiła 893 – świadkami przemocy było 419 dzieci. W kolejnym roku ilość interwencji dotyczących przemocy w rodzinie była niższa w porównaniu z rokiem wcześniejszym – 531, podczas interwencji zanotowano obecność 179 dzieci. Zaburzenia życia rodzinnego wynikające z choroby alkoholowej sprawiają, że dzieci nie mogą liczyć na wsparcie i pomoc bliskich, żyją w poczuciu braku bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego. Powoduje to określone zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Mogą one prowadzić do trwałych zmian w psychice człowieka i bez profesjonalnej pomocy bardzo utrudniać funkcjonowanie.

Terapię współuzależnienia oferują wszystkie konińskie poradnie uzależnień. W Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnień przy ul. Wojska Polskiego 33 w 2012 r. zarejestrowane były 283 osoby współuzależnione, w poradni przy ul. Chopina 23 – 147 osób, a w Poradni Leczenia Uzależnień Wojewódzkiego Szpitala

Zespolonego przy ul. Wyszyńskiego 1 – 31 osób. Zdecydowana większość to kobiety, które korzystały z psychoterapii indywidualnej i grupowej.

W Koninie funkcjonuje grupa Al – Anon tj. samopomocowa grupa dla dorosłych członków rodzin osób uzależnionych. Osoby, u których na podłożu współzależnienia bądź DDA /bycia dorosłym dzieckiem alkoholika/ rozwinęły się zaburzenia nerwicowe mogą korzystać z pomocy psychologicznej i psychiatrycznej w pięciu poradniach zdrowia psychicznego mieszczących się przy ul. Szpitalnej 45, przy ul. Wojska Polskiego 33, przy ul. Spółdzielców 27, przy ul. Chopina 23 oraz przy ul. Powstańców Styczniowych 2.

Dla dobra społeczeństwa ważnym jest tworzenie sprawnie funkcjonującego lokalnego systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym. W Koninie system ten jest dobrze rozwinięty i przynosi oczekiwane efekty. W celu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych dzieci z tych rodzin obejmuje się opieką i wychowaniem w placówkach wsparcia dziennego. Na terenie miasta działa 6 świetlic socjoterapeutycznych, w których dzieci korzystają z terapii pedagogicznej, indywidualnej i grupowej, są objęte zajęciami z profilaktyki uzależnień. Jest 10 świetlic środowiskowych z dożywianiem oraz 7 środowiskowych ognisk wychowawczych, gdzie dzieci mogą bezpiecznie i twórczo spędzać czas, otrzymując pomoc w nauce, posiłek, są objęte programami profilaktycznymi. Wszystkie placówki wsparcia dziennego prowadzone są na terenie miasta Konina przez organizacje pozarządowe. W 2012 roku na mocy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej placówki te stają się placówkami wsparcia dziennego w rozumieniu tej ustawy. Ponadto, na mocy tej ustawy, do w/w placówek może kierować dzieci sąd.

W ramach programu przeciwdziałania przemocy, realizowanego na zlecenie Miasta Konin przez Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich, na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 w Koninie prowadzona jest grupa terapeutyczno – rozwojowa dla dzieci doświadczonych różnymi formami przemocy.

Przemoc domowa może być zarówno przyczyną, jak i skutkiem dysfunkcji w rodzinie. W związku z powyższym zapewnienie stałej, pełnej, kompleksowej i profesjonalnej oferty pomocy osobom doznającym przemocy domowej powinno być priorytetem dla gminy. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, nałożyła na samorząd lokalny zadanie w postaci „udzielenia członkom rodzin z problemem alkoholowym pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą”. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadziła wiele rozwiązań, które służyć mają skuteczniejszej ochronie rodzin przed przemocą.

W Koninie ofiary przemocy /dorośli i dzieci/ mogą uzyskać wszechstronną pomoc zespołu interdyscyplinarnego w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie przy ul. Staszica 17.

Z pomocy w formie schronienia w 2012 r. korzystało 13 rodzin / w tym 15 dzieci/ 5 rodzin korzystało ze schronienia w ramach tzw. „ gorącej interwencji”.

Poniższa tabela ilustruje liczbę porad specjalistycznych udzielonych w latach 2007 – 2012

Porady	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok
Prawne	454	377	373	496	417	390
Pedagogiczne	390	427	315	221	386	16
Psychologiczne	450	307	397	446	503	134

Socjalne	270	560	767	494	912	213
Terapeuty uzależnień	429	414	555	550	639	77
Ogółem	1993	2085	2407	2207	2857	830

Sekcja Poradnictwa udziela również porad telefonicznych w ramach, których funkcjonuje Telefon Zaufania i Niebieska Linia (41 osób).

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na gminy obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych. Ich główną ideą jest stworzenie wspólnej płaszczyzny działania dla pracowników różnych instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie. W Koninie zespół interdyscyplinarny działa przy Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. W 2012 r. do Przewodniczącego Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 82 „Niebieskie Karty”. Sekcja realizuje również Program „Psycholog Rodzinny”, którego celem jest wsparcie rodzin w trudnej sytuacji życiowej. Pomocą psychologa objęto 14 rodzin. Realizowany jest już od kilku lat Program „Przeciwdziałanie przemocy domowej wobec dzieci”. Ma on charakter profilaktyczno – edukacyjny i w 2012 r. objęto nim 402 uczniów klas piątych szkół podstawowych.

W 2012 roku z oferty Klubu Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie skorzystało ogółem 207 osób, w tym 7 osób uzależnionych od alkoholu.

Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich realizując zadanie „Zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie „Bezpieczeństwo w rodzinie” i „Dzieciństwo bez przemocy” w ramach Niebieskich Kart” w 2012 r. udzieliło różnego rodzaju pomocy /poradnictwo, wsparcie/ 871 osobom w tym 67 dzieciom i młodzieży. W rozmowach telefonicznych i e – mailowych (Młodzieżowy Telefon Zaufania) udzielono wsparcia 129 osobom. Prowadzono zajęcia psychoedukacyjne w grupie wsparcia dla 12 kobiet – ofiar przemocy domowej oraz zajęcia korekcyjno – edukacyjne dla 11 sprawców przemocy. Wszystkie te działania są kontynuowane w 2013 r. Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich współpracuje, poza policją, z Sądem Rejonowym, kuratorami, prokuraturą, pracownikami socjalnymi.

Poniższe zestawienia szczegółowo ilustrują zakres pomocy udzielanej przez Centrum Interwencji Kryzysowej Towarzystwa Inicjatyw Obywatelskich:

Poradnictwo

Poradnictwo udzielane osobom dorosłym i młodzieży	Liczba porad					
	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok
rok	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok
prawne	394	418	420	298	424	464
psychologiczne	274	174	118	77	78	95
pedagogiczne	226	180	193	105	117	-
socjalne	238	164	185	180	165	201
telefon zaufania	227	183	122	165	168	129
Ogółem	1359	1119	1038	871	952	871
	w tym 240 dzieci i młodzieży	w tym 193 dzieci i młodzieży	w tym 68 dzieci i młodzieży	w tym 46 dzieci i młodzieży	w tym 52 dzieci i młodzieży	w tym 67 dzieci i młodzieży

Grupy wsparcia dla osób doświadczonych przemocą

Rodzaj grupy	Liczba uczestników					
	2007 rok (liczba osób)	2008 rok (liczba osób/grup)	2009 rok (liczba osób/grup)	2010 rok (liczba osób/grup)	2011 rok (liczba osób/grup)	2012 rok liczba osób/grup)
Grupa terapeutyczno – rozwojowa dla dzieci i młodzieży	31	31 II grupy	31 II grupy	33 II grupy	40 II grupy	10 I grupa
Grupa wsparcia dla kobiet /rozwoju świadomości i leczenia traumy/	40	41 II grupy	41 II grupy	42 II grupy	42 II grupy	12
Grupa korekcyjno – edukacyjna dla sprawców przemocy	10	11	11	11	12	11

Powyższe dane mogłyby sugerować zmniejszenie zjawiska przemocy, jednak wieloletnie doświadczenie osób udzielających pomocy pozwoliło dojść do wniosku, że aby pomoc była skuteczna musi być zindywidualizowana, a więc grupy nie mogą być zbyt liczne. Należy też wziąć pod uwagę, że coraz więcej instytucji zajmuje się pomocą osobom krzywdzonym.

Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich prowadzi Ośrodek Mediacyjny zarejestrowany w 2011 roku w Sądzie Okręgowym w Koninie, którego celem jest polubowne rozwiązywanie sporów m. in. z zakresu spraw rodzinnych, cywilnych oraz prawa pracy. Zespół mediatorów stanowią: prawnicy, psychologowie, pedagodzy.

W 2012 roku we wnioskach o leczenie odwykowe kierowanych do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych najczęściej znajdowała się informacja o agresywnych zachowaniach osób nadużywających alkoholu.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2012 r. objął pomocą rzeczową i finansową 524 rodziny z problemem alkoholizmu i nadużywania alkoholu (717 osób). Alkoholicy, którzy nie utrzymywali abstynencji /116 rodzin/ otrzymali pomoc w formie niepieniężnej /bony towarowe/. Pomoc finansowa to: zasiłki celowe, okresowe i stałe. Pomoc rzeczowa to: obiady dla dzieci w szkołach i przedszkolach, posiłki w stołówce MOPR. Pracownicy socjalni pracują z użyciem narzędzia, jakim jest kontrakt socjalny, ma on motywować osoby i rodziny do współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej. Osoby uzależnione od alkoholu są zobowiązane do podjęcia leczenia odwykowego - jeśli nie realizują tego zobowiązania, może to dać podstawę do odmowy bądź ograniczenia udzielanych im świadczeń.

5. Ośrodek Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą w Rodzinie (pełniący funkcję Izby Wyrzecznień)

	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok
Nieletni	48	34	39	25	28	13
	/w tym 48 chłopców i 0 dziewcząt/	/w tym 33 chłopców i 1 dziewczyna/	/w tym 36 chłopców i 3 dziewcząt	/w tym 24 chłopców i 1 dziewczyna/	/w tym 24 chłopców i 4 dziewczynki/	/w tym 12 chłopców i 1 dziewczyna/

Kobiety	194	148	149	150	168	131
Mężczyźni	3100	3241	3130	2819	2904	2571
OGÓŁEM	3342	3423	3318	2994	3100	2715

Najczęstsze przyczyny zatrzymań do wytrzeźwienia w 2012 roku to:

- awantury domowe – 27,63 %
- leżący w miejscu publicznym – 46,56 %
- interwencja publiczna – 22,06%

Największą liczbę osób doprowadzonych do wytrzeźwienia stanowią osoby bezrobotne – 44,97% oraz osoby w przedziale wiekowym 30 – 50 lat – 45,11% . Z danych wynika również, że znacznie obniża się wiek inicjacji alkoholowej, bo do wytrzeźwienia trafiają już dzieci w wieku poniżej 15 lat.

Ośrodek Doróżnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą w Rodzinie przyjmuje też osoby z sąsiednich miast i gmin, dodać więc należy, że w 2012 roku 79,48% nietrzeźwych to osoby doprowadzone z Konina.

Pracownicy Ośrodka podejmują również działania edukacyjne i motywujące osoby nadużywające alkoholu do leczenia odwykowego. W przypadku osób, które wielokrotnie trafiają do placówki, kierowane są wnioski do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.

6. Alkohol a młodzież

Wśród osób zagrożonych nałogiem wzrasta liczba dzieci, młodzieży i osób dorosłych w młodym wieku. W ostatnich latach obniżył się wiek inicjacji alkoholowej. Bardzo niepokojącym zjawiskiem jest picie nastoletnich dziewcząt. Różne są przyczyny sięgania po alkohol przez nastolatków, warto wymienić choćby kilka:

- chęć pocucia się dorosłymi,
- dopasowanie się do pijącego otoczenia,
- poczucie się dobrze i bycie na luzie,
- ucieczka od problemów,
- wyrażenie swojej potrzeby buntu,
- doznanie przygody i ryzyka,
- zaspokojenie ciekawości,
- przełamanie nieśmiałości,
- chęć pocucia smaku alkoholu.

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podaje, że do picia napojów alkoholowych przyznaje się ponad 92% uczniów III klas gimnazjum i ponad 96% uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych. Natomiast do upicia się w czasie ostatniego roku przyznało się niemal 50% piętnastolatków (58% chłopców i 40% dziewcząt) i ponad 65% siedemnastolatków (74% chłopców i 54% dziewcząt).

Aby ograniczyć to zjawisko powinniśmy, jako społeczeństwo, uczyć młodych postaw i umiejętności służących trzeźwemu życiu, tworzyć warunki dla dzieci i młodzieży do spędzania wolnego czasu bez alkoholu. Niestety to dorośli często dają młodzieży następujący przekaz: „piwo to nie alkohol”, to także dorośli, używając alkoholu przy różnych większych i mniejszych uroczystościach, przekazują młodzieży (zwykle nieświadomie), że alkohol to bardzo atrakcyjna substancja

W 2012 roku policjanci Zespołu ds. Nieletnich i Patologii zorganizowali i uczestniczyli wspólnie z funkcjonariuszami pionu prewencji w działaniach prewencyjnych na terenie miasta Konina. Celem tych działań było kontrolowanie w godzinach wieczornych i nocnych osób nieletnich przebywających poza miejscem zamieszkania, ujawnianie nieletnich zakłócających porządek i spokój, będących po spożyciu alkoholu. Kontrolowano też miejsca sprzedaży i podawania alkoholu pod kątem ujawniania przypadków łamania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim. Ograniczenie fizycznej dostępności alkoholu jest jednym ze skuteczniejszych narzędzi ograniczania zakresu problemów alkoholowych. Stąd konieczność kontrolowania przestrzegania prawidłowości obrotu alkoholem.

Alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej w Polsce. Z międzynarodowych badań ESPAD (Europejskie Szkolne Badania na Temat Alkoholu i Narkotyków) przeprowadzonych ostatnio w Polsce w 2011 r. w klasach trzecich gimnazjalnych (wiek 15-16 lat) i drugich ponadgimnazjalnych (wiek 17-18 lat) wynika, że przynajmniej raz w ciągu swojego życia napoje alkoholowe piło 87,3 % uczniów z młodszej grupy i 95,2 % uczniów starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 57,6 % 15-16-latków i 80,4 % 17-18-latków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem chociaż raz upiło się 21,4 % młodszych uczniów i 32,3 % starszych uczniów. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 51,4 % uczniów młodziej grupy wiekowej i 29,7 % uczniów starszej grupy wiekowej. Porównanie wyników badania z 2011 roku z wynikami badań zrealizowanych w 2007 roku wykazało brak większych zmian. W poprzednim czteroleciu (2003-2007) zaobserwowano tendencję do spadków wskaźników używania alkoholu przez młodzież, po stabilizacji w latach 1999-2003 i znaczącym wzroście w latach 1995-1999. W zakresie wskaźników picia alkoholu w latach 2005-2007 obserwowano proces zacierania się różnic między dziewczętami i chłopcami, który w ostatnim czteroleciu uległ zahamowaniu. Mimo stabilizacji wskaźników rozpowszechnienie picia wśród nastolatków jest zbliżone do wskaźników obserwowanych wśród dorosłych.

Na terenie miasta Konina w 2012 r. poddano badaniu 1 141 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych z miasta. W trakcie badań kontakt z alkoholem zadeklarowało 47% uczniów. Spośród uczniów, którzy przyznali się do kontaktu z alkoholem, największa część po raz pierwszy spróbowała alkoholu na wakacjach (48%). W dyskotecy/pubie po raz pierwszy piło alkohol 16%, na wagarach 7%. Spośród tych, którzy pili już alkohol – większość (79%) wskazuje, że do „pierwszego razu” nikt ich nie namawiał, a alkohol pili z własnej inicjatywy. Jak wskazują wyniki badań, młodzi koninianie piją alkohol raczej okazjonalnie. Kilka razy w roku deklaruje spożycie alkoholu 57% pijących uczniów. Kilka razy w miesiącu - 33% uczniów. Częściej niż raz w tygodniu pije – 6% pijących uczniów, a 4% sięga po alkohol codziennie. Młodzi piją głównie dla towarzystwa (67%). 9% przyznało, że sięga po alkohol w chwilach smutku lub złości, 2% z przyzwyczajenia. Wśród młodzieży najbardziej popularnym napojem alkoholowym jest piwo, sięga po nie 65% badanych uczniów. Na drugim miejscu plasuje się wódka (19%) a następnie drinki (8%) i wino (7%).

Niepokojące jest to, że zdaniem 44% pijących uczniów, ich rodzice nie zdają sobie sprawy z tego, że ich dzieci piją alkohol. 26% uczniów przyznaje, że rodzice o picciu alkoholu wiedzą i podejmują ten temat w rozmowach z nimi. 12% uczniów stwierdza, że rodzice domyślają się, że oni piją alkohol, ale nie reagują. 10% uczniów doświadcza surowych interwencji

rodziców w związku z pićiem alkoholu a rodzice kolejnych 8% mimo świadomości tego, że ich dziecko pije alkohol, nie interesują się tym.

Analizując wyniki badań należy stwierdzić, że profilaktyka alkoholowa na terenie miasta powinna koncentrować się na utrzymaniu właściwych postaw wobec alkoholu tych młodych ludzi, którzy obecnie nie piją oraz na zmianie postaw wobec alkoholu niemałej części młodzieży, która ma za sobą inicjację alkoholową. Ważne jest to, że uczniowie zazwyczaj piją od krótkiego czasu i raczej okazjonalnie. Należy zwrócić szczególną uwagę na to, iż pomimo sankcyjnego zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, duża część uczniów uważa go za towar łatwo dla nich dostępny.

Według ekspertów, picie alkoholu jest główną przyczyną zgonów i inwalidztwa osób w wieku 15 - 21 lat.

Warto zauważyć, że dane statystyczne z terenu miasta Konina nie różnią się w sposób istotny od statystyk krajowych. Należy zatem uczynić wszystko, aby zapobiegać występowaniu i zmniejszać szkody, które występują w życiu młodych ludzi w związku z używaniem przez nich alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Wszystkie szkoły mają obowiązek uchwalania przez radę pedagogiczną szkolnego programu profilaktyki, spójnego z programem wychowawczym szkoły. Program ten opiniuje rada rodziców oraz samorząd uczniowski. W realizację programu włączyć powinna się, jak największa część kadry pedagogicznej, uczniów, rodziców, a będzie on wtedy przynosił najlepsze rezultaty.

Działania profilaktyczne muszą być wspierane przez ograniczenie dostępności alkoholu nieletnim.

Z danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w Polsce liczba osób uzależnionych od alkoholu stanowi około 2% populacji, zaś liczba dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholowych to około 4% populacji, można zatem przyjąć, że mamy w Koninie około 1500 - 1600 osób uzależnionych od alkoholu i 3100 - 3200 dzieci żyjących w rodzinach z problemem alkoholowym.

ROZDZIAŁ II

ZASOBY

Zasoby rzeczowe:

W realizacji zadań Programu Miasto Konin współpracuje z:

1. Organizacjami pozarządowymi oraz osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
2. Placówkami terapii uzależnień,
3. Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie,
5. Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym,
6. Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji,
7. Placówkami oświatowymi,
8. Komendą Miejską Policji,
9. Strażą Miejską,
10. Sądem Rejonowym,

11. Prokuraturą Rejonową,
12. Młodzieżowym Domem Kultury,
13. Konińskim Domem Kultury,
14. Ośrodkiem Doradźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą,
15. Kościołami,
16. Miejskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli,
17. Miejską Poradnią Psychologiczno– Pedagogiczną
18. Lokalnymi mediami.

Zasoby ludzkie:

Realizując zadania Programu Miasto Konin korzysta z wiedzy i zawodowego doświadczenia osób zajmujących się profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem przemocy, zwłaszcza zaś:

1. pedagogów, psychologów i psychoprofilaktyków zatrudnionych w placówkach oświatowych, wychowawczych i w placówkach wsparcia dziennego,
2. specjalistów różnych dyscyplin zatrudnionych w placówkach poradnictwa rodzinnego i przeciwdziałania przemocy,
3. terapeutów uzależnień,
4. członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
5. pracowników pomocy społecznej,
6. członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy,
7. funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej,
8. sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
9. księży,
10. niepijących alkoholików, członków wspólnoty AA i stowarzyszenia abstynenckiego,
11. dziennikarzy.

ROZDZIAŁ III

Główne cele i zadania programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Główne cele programu:

1. Promocja zdrowego, wolnego od środków uzależniających stylu życia.
2. Zmniejszenie rozmiaru aktualnie istniejących problemów alkoholowych.
3. Zapobieganie powstawaniu nowych, niekorzystnych problemów społecznych wynikających z używania alkoholu, zwłaszcza przez dzieci i młodzież.
4. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już występującymi problemami.

Priorytetowe zadania programu:

1. Działania mające na celu promocję zdrowia i przedłużenie życia mieszkańców oraz zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z używaniem i nadużywaniem środków odurzających / promowane będą zwłaszcza te programy profilaktyczne, które

- budują i rozwijają różnorodne umiejętności radzenia sobie z wymogami życia, w tym również programy przeciwdziałania agresji i przemocy/
2. Działania mające na celu wczesną identyfikację osób o najwyższym ryzyku wystąpienia problemów alkoholowych i przemocy /bycia sprawcą lub ofiarą/ oraz pomaganie im w redukcji tego ryzyka.
 3. Działania zmierzające do zatrzymania postępu choroby u osób uzależnionych oraz umożliwienie tym osobom powrotu do normalnego funkcjonowania w społeczności.

ROZDZIAŁ IV

Główne kierunki działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

- 1. Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez:**
 - a) prowadzenie zajęć terapeutycznych i innych wspierających zdrowienie dla osób uzależnionych od alkoholu,
 - b) prowadzenie zajęć terapeutycznych i innych wspierających rozwój osobisty osób współuzależnionych,
 - c) prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy,
 - d) prowadzenie grup korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy,
 - e) prowadzenie poradnictwa interdyscyplinarnego dla ofiar przemocy i innych osób w kryzysie,
 - f) udzielanie wsparcia ofiarom przemocy w ramach procedury "Niebieskich Kart"
 - g) prowadzenie terapii dzieci z rodzin alkoholowych w świetlicach socjoterapeutycznych i grupach terapeutyczno - rozwojowych,
 - h) dożywanie dzieci z rodzin alkoholowych i innych wymagających wsparcia w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach i placówkach wsparcia dziennego.

- 2. Działania profilaktyczne realizowane poprzez:**
 - a) prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach,
 - b) prowadzenie programów profilaktycznych w świetlicach socjoterapeutycznych, świetlicach środowiskowych i środowiskowych ogniskach wychowawczych oraz w innych jednostkach i organizacjach, które w ramach swej działalności statutowej służą dzieciom, młodzieży i rodzicom,
 - c) organizowanie olimpiad, konkursów, itp. o tematyce związanej z przeciwdziałaniem uzależnieniom,
 - d) organizowanie wypoczynku zimowego i letniego z programami profilaktycznymi dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych,
 - e) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych z oddziaływaniami profilaktycznymi,
 - f) szkolenie profesjonalistów z zakresu profilaktyki i terapii,
 - g) szkolenia rodziców,
 - h) promowanie postaw prozdrowotnych, trzeźwości, wolności od środków uzależniających,
 - i) współpracę z mediami,
 - j) działania w kierunku trzeźwości kierowców.

3. **Kontrola przestrzegania zasad obrotu i zakazu reklamy napojów alkoholowych.**
4. **Wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:**
 - a) wspieranie działalności stowarzyszenia abstynenckiego i innych środowisk trzeźwościowych.
5. **Wspieranie integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.**

ROZDZIAŁ V

Szczegółowe zadania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Środki finansowe na realizację zadań Programu określa Rada Miasta Konina w ramach uchwały w sprawie uchwalenia budżetu miasta Konina na 2014 rok.
 2. Koordynacja realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy do zadań Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Koninie, który współpracuje z podmiotami realizującymi poszczególne zadania Programu.
 3. W realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczy Pełnomocnik Prezydenta ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom i Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie określonym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
 4. Program realizowany jest w oparciu o harmonogram zadań zatwierdzony zarządzeniem Prezydenta Miasta Konina.
 5. Zadania realizowane w Programie będą podlegały monitorowaniu i ewaluacji programowej.
 6. Członkom Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w jednym posiedzeniu komisji w wysokości 4% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia bez wypłat z nagród z zysku w sektorze przedsiębiorstw za poprzedni kwartał.
- 1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.**

L.p.	Zadanie	Realizatorzy/partnerzy	Wskaźniki realizacji zadań	Termin
1.	Kontynuowanie i rozwijanie programów profilaktycznych w szkołach, edukacja prozdrowotna, uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu, poszerzanie liczby odbiorców szkolnych programów profilaktycznych	Placówki oświatowe, służby publiczne Organizacje pozarządowe	- Liczba dzieci i młodzieży objęta programami. - Liczba rodziców uczestniczących w programach. - Liczba nauczycieli uczestniczących w programach	Cały rok
2.	Wspieranie w realizacji programów profilaktyczno - wychowawczych podejmowanych przez organizacje pozarządowe, oświatowe, społeczne, jednostki organizacyjne miasta	Organizacje pozarządowe, Placówki oświatowe Jednostki organizacyjne miasta	- Liczba dzieci i młodzieży objęta programami - Liczba rodziców uczestniczących w programach - Liczba realizatorów programów	Cały rok
3.	Wspieranie działań mających na celu podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców, nauczycieli i opiekunów	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i inne placówki oświatowe Organizacje pozarządowe	-Liczba realizatorów programów -Liczba rodziców, nauczycieli, opiekunów uczestniczących w programach	Cały rok
4.	Wspieranie działań promujących bezpieczny i wolny od substancji psychoaktywnych sposób spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, rozwój zorganizowanych zajęć poza - lekcyjnych w świetlicach, placówkach oświatowych oraz na osiedlach miast - jak najbliższe miejsca zamieszkania	Placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne miasta, kościoły, związki wyznaniowe	- Liczba dzieci i młodzieży korzystającej z zajęć. - Liczba placówek prowadzących zajęcia	Cały rok
5.	Organizowanie i współorganizowanie imprez integracyjnych połączonych z działaniami profilaktycznymi	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, jednostki organizacyjne miasta	- Liczba imprez - Liczba osób objętych działaniami	Cały rok
6.	Finansowanie kampanii profilaktycznych, prowadzenie edukacji dotyczącej trzeźwości kierowców, informowanie społeczeństwa o dostępności usług terapeutycznych	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, służba zdrowia	- Liczba przeprowadzonych kampanii - Szacunkowa liczba odbiorców - Liczba zakupionych i wydanych materiałów edukacyjnych	Cały rok
7.	Wydawanie materiałów informacyjnych i profilaktycznych, finansowanie ogłoszeń prasowych	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Komenda Miejska Policji, organizacje pozarządowe	- Liczba wydanych materiałów informacyjnych - Liczba sfinansowanych ogłoszeń	Cały rok
8.	Wspieranie lokalnych mediów w zakresie ich działań dot. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, lokalne media	- Liczba audycji, artykułów prasowych	Cały rok
9.	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci uczestniczących w programach profilaktycznych	Placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	- Liczba programów - Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w zajęciach - Liczba trenerów, realizatorów	Cały rok
10.	Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych	Organizacje pozarządowe	- Liczba dzieci objętych dożywianiem	Cały rok
11.	Dożywianie dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba dzieci objętych dożywianiem	Cały rok
12.	Wspieranie młodzieżowych liderów oraz środowisk zaangażowanych w promowanie zdrowego stylu życia i abstynencji	Młodzieżowy Dom Kultury, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, kościoły, związki wyznaniowe	- Liczba młodzieżowych liderów - Szacunkowa liczba osób objętych oddziaływaniami	Cały rok
13.	Dofinansowywanie i organizowanie szkoleń dla osób działających w obszarze profilaktyki	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba szkoleń - Liczba osób przeszkolonych	Cały rok

14.	Wspieranie wszelkich działań profilaktycznych dot. uzależnień i przeciwdziałania przemocy i agresji	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, wszystkie instytucje i organizacje pomocowe	- Liczba przedsięwzięć, - Liczba adresatów	Cały rok
15.	Organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych	Urząd Miejski Podmioty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych	- Liczba szkoleń - Liczba osób objętych szkoleniami	Cały rok
16.	Monitorowanie skali problemów dotyczących uzależnień i przemocy	Urząd Miejski we współpracy ze wszystkimi organizacjami i instytucjami, Firma badawcza	- Liczba sondaży - Liczba placówek w których zebrano dane	Cały rok

2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

L.p.	Zadanie	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźnik realizacji zadań	Termin
1.	Współpraca z placówkami terapii uzależnień. Zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych. Umożliwienie uzależnionym osobom niepełnosprawnym korzystania z terapii	Urząd Miejski Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Placówki odwykowe i terapii uzależnień	- Liczba uzależnionych korzystających z terapii - Liczba placówek - Liczba osób niepełnosprawnych, które odbyły terapię	Cały rok
2.	Dofinansowanie szkoleń dla pracowników lecznictwa odwykowego podnoszących kwalifikacje zawodowe	Urząd Miejski	- Liczba szkoleń - Liczba terapeutów korzystających z dofinansowania	Cały rok
3.	Doposażenie Oddziału Leczenia Uzależnień Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Koninie	Urząd Miejski Wojewódzki Szpital Zespolony	-Liczba zakupionego sprzętu	Cały rok
4.	Motywowanie do leczenia odwykowego klientów pomocy społecznej nadużywających alkoholu. Monitorowanie wyników leczenia przy pomocy kontraktów socjalnych	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba osób zmotywowanych do leczenia odwykowego - Liczba osób uzależnionych, które wywiązały się z kontraktu socjalnego	Cały rok
5.	Zapewnienie warunków pracy Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zespołu interwencyjno – motywującego, oraz zespołu eksperckiego do oceny ofert w ramach Programu. Zorganizowanie szkolenia dla członków komisji, zakup materiałów, wyposażenia, literatury fachowej, materiałów edukacyjnych	Urząd Miejski	- Liczba szkoleń - Liczba osób uczestniczących w szkoleniach - Liczba zakupionych i przekazanych materiałów, literatury	Cały rok
6.	Przeprowadzanie rozmów motywujących do leczenia z osobami uzależnionymi i ich rodzinami	Zespół interwencyjno – motywujący Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Konińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Szansa”	- Liczba posiedzeń zespołu interwencyjno – motywującego Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Liczba rozmów z osobami uzależnionymi - Liczba rozmów z rodzinami - Liczba osób zmotywowanych do leczenia /uzależnionych i członków rodzin/	Cały rok
7.	Inicjowanie działań zmierzających do poszerzenia oferty dla osób uzależnionych / przerywanie ciągu picia/	Urząd Miejski Ośrodek Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą Placówki terapii uzależnień Wojewódzki Szpital Zespolony	-Liczba podjętych działań	Cały rok
8.	Wspieranie działań edukacyjno – informacyjnych i motywujących do leczenia odwykowego wobec osób wielokrotnie przebywających w Ośrodku Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą	Lekarze i przeszkoleni pracownicy Ośrodka Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą. Przedstawiciele wspólnoty	- Liczba klientów Ośrodka Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą objętych programem	Cały rok

	lub zdradzających objawy uzależnienia	AA, Urząd Miejski		
9.	Pomoc i prowadzenie działań na rzecz osób bezdomnych z problemem alkoholowym, w tym wsparcie w wychodzeniu z bezdomności	Organizacje pozarządowe Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba bezdomnych skierowanych na leczenie odwykowe - Liczba bezdomnych korzystających ze schronienia - Liczba bezdomnych którzy się usamodzielnili	Cały rok
10.	Udzielanie wsparcia w utrzymaniu trzeźwości	Konińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Szansa” Wspólnota AA Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Kościoły, Związki wyznaniowe , Młodzieżowy Dom Kultury	-Liczba osób korzystających z grup wsparcia - Liczba osób korzystających ze wsparcia w kryzysie - szacunkowa liczba osób uczestnicząca w mityngach AA - Liczba grup wsparcia i grup AA - Liczba osób korzystających z innego wsparcia.	Cały rok

3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

L.p.	Zadanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Wskaźniki realizacji zadania	Termin
1.	Wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Sąd Rejonowy Prokuratura Rejonowa	- Liczba wniosków o leczenie - Liczba spraw skierowanych do Sądu - Liczba osób zmotywowanych do leczenia	Cały rok
2.	Prowadzenie miejsc schronienia dla ofiar przemocy domowej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba dorosłych i dzieci korzystających ze schronienia	Cały rok
3.	Prowadzenie grup wsparcia, grupy psychoedukacyjnej i zajęć terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Organizacje pozarządowe	- Liczba grup wsparcia - Liczba grup terapeutycznych - Liczba osób objętych oddziaływaniami	Cały rok
4.	Realizacja programu przeciwdziałania przemocy domowej wobec dzieci	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba szkół i placówek, w których realizowany jest program - Liczba dzieci i młodzieży objętych programem	Cały rok
5.	Prowadzenie grup korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Organizacje pozarządowe	- Liczba grup - Liczba sprawców przemocy objętych programem	Cały rok
6.	Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego ze sprawcami przemocy. Zapewnienie im miejsc czasowego pobytu.	Urząd Miejski Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Ośrodek Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą	- Liczba lokali - Liczba sprawców przemocy korzystających z miejsc	Cały rok
7.	Zwiększanie skuteczności interwencji prawno – administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny powodowanych piciem alkoholu. Prowadzenie interdyscyplinarnego poradnictwa /także telefonicznego i internetowego/	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Komenda Miejska Policji Urząd Miejski Organizacje pozarządowe	- Liczba placówek poradnictwa rodzinnego - Liczba udzielonych porad - Liczba osób korzystających z pomocy	Cały rok
8.	Realizacja programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym w świetlicach i grupach terapeutyczno - rozwojowych	Organizacje pozarządowe	- Liczba programów - Liczba dzieci i młodzieży objętych programami	Cały rok
9.	Prowadzenie psychoterapii dla rodzin osób uzależnionych	Poradnie uzależnień	- Liczba placówek - Liczba programów - Liczba osób korzystających z terapii	Cały rok

10.	Udzielanie wsparcia rodzinom alkoholików	Grupa samopomocowa Al-Anon Konińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Szansa” i inne organizacje pozarządowe Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Urząd Miejski	- Liczba grup - Liczba osób korzystających ze wsparcia	Cały rok
11.	Dofinansowanie szkoleń dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Urząd Miejski Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba szkoleń - Liczba osób korzystających z dofinansowania	Cały rok
12.	Współpraca z Prokuraturą Rejonową, która również wdraża procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego, nadzoruje rodziny, w których występuje alkoholizm i przemoc	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Prokuratura Rejonowa	- Liczba rozmów z prokuratorami - Liczba wniosków o wszczęcie postępowania karnego	Cały rok

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

L.p.	Zadanie	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźniki realizacji zadania	Termin
1.	Wspomaganie organizacji pomocowych i innych podmiotów realizujących zadania związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych	Organizacje pozarządowe Służby publiczne Urząd Miejski Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Komenda Miejska Policji Kościoły Związki wyznaniowe Media	- Ilość organizacji włączających się w rozwiązywanie problemów alkoholowych - Liczba podmiotów, którym udzielono dofinansowania	Cały rok
2.	Wspomaganie działalności organizacji młodzieżowych i sportowych oraz innych podmiotów promujących zdrowy styl życia i abstynencję	Placówki oświatowe Jednostki miejskie Organizacje pozarządowe Instytucje	- Liczba podmiotów współpracujących w realizacji zadań Programu - Liczba dzieci i młodzieży objętej działaniami	Cały rok
3.	Finansowanie/dofinansowanie placówek wsparcia dziennego realizujących zadania profilaktyczne	Organizacje pozarządowe Urząd Miejski	- Liczba świetlic - Liczba dzieci i młodzieży korzystającej ze świetlic	Cały rok
4.	Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Organizacje pozarządowe	- Liczba zorganizowanych kolonii, półkolonii, obozów - Liczba dzieci i młodzieży korzystającej z wypoczynku	Cały rok
5.	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci uczestniczących w programach	Organizacje pozarządowe Placówki oświatowe Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	- Liczba placówek - Liczba trenerów, instruktorów - Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w programach	Cały rok
6.	Prowadzenie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych	Organizacje pozarządowe	- Liczba dzieci i młodzieży korzystającej z dożywiania	Cały rok
7.	Dofinansowanie programu dostarczania żywności do placówek wsparcia dziennego oraz do innych instytucji pomocowych	Organizacje pozarządowe Kościoły Związki wyznaniowe	- Liczba placówek korzystających z żywności - Ilość dostarczanej żywności	Cały rok
8.	Realizacja programu edukacyjno - motywującego z klientami Ośrodka Doradźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą	Ośrodek Doradźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą	- Liczba osób objętych programem	Cały rok
9.	Dofinansowanie szkoleń dla osób działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	Instytucje, stowarzyszenia Osoby fizyczne	-Liczba szkoleń - Liczba przeszkolonych osób	Cały rok

5. Egzekwowanie przepisów ustawy o rynku alkoholowym.

L.p.	Zadanie	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźniki realizacji zadań	Termin
1.	Przeprowadzanie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych	Komenda Miejska Policji Straż Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- Liczba przeprowadzonych kontroli - Liczba ujawnionych przypadków nieprzestrzegania zapisów ustawy - Liczba podjętych interwencji w celu usunięcia zagrożeń	Cały rok
2.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Komenda Miejska Policji Straż Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- Liczba podjętych interwencji	Cały rok

6. Wspieranie integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin

L.p.	Zadanie	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźniki realizacji zadania	Termin
1.	Zwiększenie działań na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie - Klub Integracji Społecznej	- Liczba osób objętych oddziaływaniami - Liczba form oddziaływań - Liczba osób, które podjęły pracę	Cały rok